

ΣΤΕ 3668/2014

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΤΜΗΜΑ Γ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 25 Σεπτεμβρίου 2014, με την εξής σύνθεση: Μ. Βηλαράς, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση της Προέδρου του Τμήματος που είχε κώλυμα, Γ. Ποταμιάς, Φ. Ντζίμας, Σύμβουλοι, Σ. Κωνσταντίνου, Δ. Βανδώρος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Ν. Βασιλόπουλος.

Για να δικάσει την από 5 Αυγούστου 2014 αίτηση:

του...., κατοίκου Προφήτη του Δήμου Βόλβης Θεσσαλονίκης, ο οποίος παρέστη με τον δικηγόρο Χρήστο Δετσαρίδη (Α.Μ. 115 Δ.Σ. Αλεξανδρούπολης), που τον διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά του Δήμου Βόλβης Θεσσαλονίκης, ο οποίος δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή ο αναιρεσείων επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 1803/2014 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του εισηγητή, Παρέδρου Δ. Βανδώρου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αναιρεσείοντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (Α' 1349344, 1349343, 3855948/2014 γραμμάρια παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η αναιρέση της 1803/2014 απόφασης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, με την οποία απορρίφθηκε, ως απαράδεκτη, ένσταση του αναιρεσείοντος, υποψηφίου δημοτικού συμβούλου του Δήμου Βόλβης με το συνδυασμό «..... ..., Δήμαρχος Βόλβης», κατά τις δημοτικές εκλογές της 18ης και 25ης Μαΐου 2014. Με την ένσταση αυτή ζητήθηκε η μεταρρύθμιση της 9754/3.6.2014 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης περί ανακήρυξης δημάρχου, επιτυχόντων και επιλαχόντων συνδυασμών και δημοτικών συμβούλων, ώστε ο αναιρεσείων να ανακηρυχθεί τακτικός δημοτικός σύμβουλος στην εκλογική περιφέρεια της δημοτικής ενότητας Εγνατίας του ανωτέρω Δήμου.

3. Επειδή, τα άρθρα 45 έως 50 του ν. 3852/2010 (Α' 87), περιλαμβάνουν ειδικές οικονομικές ρυθμίσεις, που αφορούν στις διαφορές που αναφύονται κατά τη διαδικασία των δημοτικών εκλογών, στα δε άρθρα 46 παρ. 2, 47 παρ. 1 και 49 παρ. 1 του νόμου αυτού ορίζεται ότι: «Άρθρο 46. Άσκηση ένστασης - αρμόδιο δικαστήριο 1. ... 2. Το δικόγραφο της ένστασης απαιτείται να περιέχει τα στοιχεία που

προβλέπονται στο άρθρο 251 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, ΦΕΚ 97 Α). ... Άρθρο 47. Περιεχόμενο της ένστασης 1. Η ένσταση στρέφεται κατά της απόφασης, με την οποία ανακηρύσσονται οι επιτυχόντες και επιλαχόντες συνδυασμοί και οι υποψήφιοι κάθε συνδυασμού που εκλέγονται ως τακτικοί και αναπληρωματικοί, βάσει σχετικού πίνακα των αποτελεσμάτων, ο οποίος ενσωματώνεται σε αυτή. Άρθρο 49. Διαδικασία εκδίκασης της ένστασης 1. Για τα θέματα της προδικασίας, της κύριας διαδικασίας, της παρέμβασης, της αντένστασης, της αποδεικτικής διαδικασίας, του παρεμπιπτόντος ελέγχου, της απόφασης του δικαστηρίου, καθώς και της γνωστοποίησής της, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 253 έως και 260 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως κάθε φορά ισχύει, ο οποίος εφαρμόζεται και για κάθε άλλο θέμα, που δεν ρυθμίζεται ειδικώς από τις διατάξεις του παρόντος. Κάθε άλλη διάταξη που ρυθμίζει τα ίδια θέματα διαφορετικά καταργείται».

4. Επειδή, όπως έχει ήδη κριθεί (βλ. ΣτΕ 2585/2011, 7μ., 1467/2007, 190/2004, 7μ. κ.α.), με τη διάταξη του άρθρου 15 παράγραφος 2 του ν. 3051/2002 (Α' 220), κατά την αληθή της έννοια, αντικαταστάθηκε η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 247 του κώδικα διοικητικής δικονομίας, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 97), σύμφωνα με την οποία «η ένσταση στρέφεται κατά του Δημοσίου ...» και όχι η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 246 του ίδιου κώδικα. Έτσι, στην παράγραφο 2 του άρθρου 247 του εν λόγω κώδικα, όπως η παράγραφος αυτή, κατά τα αναφερθέντα, αντικαταστάθηκε, ορίζεται ότι: «Η ένσταση στρέφεται κατά των δια της προσβαλλόμενης πράξης ανακηρυχθέντων υποψηφίων, καθώς και των επιτυχόντων ή επιλαχόντων των οικείων συνδυασμών, για τους οποίους αμφισβητείται με αυτήν η ανακήρυξη ή η εκλογή τους, αντιστοίχως». Εξάλλου, στο άρθρο 251 του ίδιου κώδικα ορίζεται ότι: «Το δικόγραφο της ένστασης, εκτός από τα στοιχεία που προβλέπουν οι διατάξεις του άρθρου 45, πρέπει απαραίτητως να μνημονεύει, με ακρίβεια, τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο αυτό αναφέρεται, τους εκλογικούς συνδυασμούς και τους επικεφαλής τους, καθώς και τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται με αυτό η εκλογή ή η ανακήρυξη. Επίσης, το ίδιο δικόγραφο πρέπει να περιέχει σαφείς και συγκεκριμένους λόγους, καθώς και σαφώς καθορισμένο αίτημα».

5. Επειδή, κατά την έννοια των διατάξεων που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη, μετά την απάλειψη του Δημοσίου, ως παθητικά νομιμοποιούμενου διαδίκου, για να δημιουργηθεί εκλογική δίκη, εκτός από τον ενιστάμενο, απαραίτητη είναι η ύπαρξη διαδίκων, δηλαδή απαιτείται η ένσταση να στρέφεται κατά συγκεκριμένου προσώπου μετασχόντος στην εκλογική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 2301/2011, 7μ., σκ. 6, 896/2010, 7μ., σκ. 7, 1795/2007, σκ. 4, 1205/2007, σκ. 3, πρβλ. 1127/2000, σκ. 3, 2687/1996, σκ. 4, 864/1996, 7μ., σκ. 4, 5146/1995, 7μ., σκ.4, 1814/1992, σκ. 3, 1591/1991, σκ. 2, 1458/1987, πρβλ. επίσης ΑΕΔ 32/1985 και πάγια έκτοτε νομολογία του). Ειδικότερα, στο δικόγραφο της ένστασης πρέπει να αναφέρονται τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται η εκλογή, η ταυτότητα όμως των προσώπων αυτών μπορεί να συναχθεί και από το σύνολο του δικογράφου, χωρίς να απαιτείται σχετική πανηγυρική διατύπωση, το κύρος δε του δικογράφου δεν μπορεί να επηρεασθεί από την έλλειψη ονομαστικής αναφοράς όλων των διαδίκων (βλ. ΣτΕ 2471/2012, 7μ., σκ. 8, 1205/2007, σκ. 3, 2332/2004, σκ. 5, 3182/2003, σκ. 5, πρβλ. 2887/2007, σκ. 4, πρβλ. επίσης, 1127/2000, σκ. 3, 2687/1996, σκ. 4, 864/1996, 7μ., σκ. 4, 5146/1995, 7μ., σκ.4, 1814/1992, σκ. 3, 1591/1991, σκ. 2, πρβλ. επίσης ΑΕΔ 1/1994, κ.α.). Εξάλλου, οι επικεφαλής των συνδυασμών, των οποίων ο αριθμός ή η κατανομή των εδρών στις εκλογικές περιφέρειες, δύναται να μεταβληθεί σε περίπτωση ευδοκίμησης της ένστασης, νομιμοποιούνται παθητικά στην οικεία δίκη (βλ. ΣτΕ 1406/2007, 7μ., 1466/2007, πρβλ. 2687/1996, σκ. 5, 864/1996, 7μ., σκ. 5, 5146/1995, 7μ., σκ. 5).

Συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, το δικόγραφο της ένστασης είναι έγκυρο, εάν από αυτό προκύπτει το πρόσωπο ενός τουλάχιστον από τους επικεφαλής των ανωτέρω συνδυασμών. Αν και κατά τη γνώμη του Παρέδρου Δ. Βανδώρου, τούτο ισχύει όταν η ανωτέρω μεταβολή συνίσταται σε μείωση του αριθμού των εδρών του συνδυασμού (βλ. ΣΤΕ 1406/2007, 7μ., 1466/2007, πρβλ. 2687/1996, σκ. 5, 864/1996, 7μ., σκ. 5, 5146/1995, 7μ., σκ. 5) ή μεταβολή της κατανομής τους (πρβλ. ΣΤΕ 2585/2011, 7μ.).

6. Επειδή, όπως προκύπτει από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και τα διαδικαστικά έγγραφα της δικογραφίας, κατά τις δημοτικές εκλογές της 18ης και 25ης Μαΐου 2014 στο Δήμο Βόλβης, επιτυχών συνδυασμός αναδείχθηκε, κατά την επαναληπτική ψηφοφορία, ο συνδυασμός «..... ..., .., ..., Δήμαρχος Βόλβης», ακολούθησαν, δε, κατά σειρά, οι συνδυασμοί «...», «... .. μας. .., Υποψήφιος Δήμαρχος Βόλβης» και «...». Ο αναιρεσείων, ο οποίος αναδείχθηκε πρώτος αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού στην εκλογική περιφέρεια της δημοτικής ενότητας Εγνατίας, άσκησε την προαναφερθείσα ένσταση, στρεφόμενος κατά του Δήμου Βόλβης, με την οποία ζήτησε τη μεταρρύθμιση της 9754/3.6.2014 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, για το λόγο ότι έσφαλε ως προς την κατανομή των εδρών των τριών πρώτων από τους συνδυασμούς, σε ορισμένες εκλογικές περιφέρειες. Σύμφωνα, με αυτόν, εάν η κατανομή των εδρών γινόταν νόμιμα, όπως αναλυτικά εκθέτει στην ένστασή του, ορισμένες έδρες θα είχαν κατανεμηθεί διαφορετικά και ο ίδιος θα αναδεικνυόταν τακτικός δημοτικός σύμβουλος στην εκλογική περιφέρεια της δημοτικής ενότητας Εγνατίας. Στην ένσταση κατονομάζονται μεν οι ανωτέρω τρεις πρώτοι συνδυασμοί, η κατανομή των εδρών των οποίων θα επηρεαζόταν, εάν η ένσταση ευδοκιμούσε, δεν κατονομάζονται, όμως, τα φυσικά πρόσωπα των οποίων, στην περίπτωση αυτή, η εκλογή θα ακυρωνόταν, ούτε οι επικεφαλής των ανωτέρω συνδυασμών. Το δικάσαν διοικητικό δικαστήριο απέρριψε την ένσταση ως απαράδεκτη, για το λόγο ότι κανένα φυσικό πρόσωπο του οποίου αμφισβητείται η εκλογή δεν αναφέρεται το οικείο δικόγραφο, ούτε του επιδόθηκε αυτό, ούτε παρέστη στη σχετική δίκη, το γεγονός δε ότι η ένσταση επιδόθηκε στους επικεφαλής των ανωτέρω τριών συνδυασμών και στο μη νομιμοποιούμενο παθητικά Δήμο Βόλβης δεν αίρει το εν λόγω απαράδεκτο.

7. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται ότι η ανωτέρω κρίση του διοικητικού πρωτοδικείου είναι εσφαλμένη και έρχεται σε αντίθεση με τις αποφάσεις 3182/2003, 2887/2007 και 1795/2007 του Συμβουλίου της Επικρατείας, διότι κατά την έννοια των αποφάσεων αυτών, στην περίπτωση ένστασης με την οποία αμφισβητείται η κατανομή των εδρών των συνδυασμών, μόνο το γεγονός ότι δεν κατονομάζονται στο οικείο δικόγραφο όλα τα πρόσωπα των οποίων αμφισβητείται η εκλογή, δεν καθιστά την ένσταση απαράδεκτη κατά την έννοια των άρθρων 247 παρ. 2 και 251 ΚΔΔ. Ο λόγος αυτός προβάλλεται παραδεκτώς από την άποψη του άρθρου 12 παρ. 1 του ν. 3900/2010 (Α' 213), διότι από τις ανωτέρω αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, ερμηνευόμενες υπό το φως του συνόλου της παρατεθείσας στη σκέψη 5 νομολογίας του Δικαστηρίου, συνάγεται ότι απαραίτητη για να υπάρξει εκλογική δίκη είναι η ύπαρξη διαδικών, δηλαδή απαιτείται η ένσταση να στρέφεται κατά ενός τουλάχιστον συγκεκριμένου προσώπου μετασχόντος στην εκλογική διαδικασία, παθητικά νομιμοποιούμενου, είτε αυτό είναι πρόσωπο του οποίου αμφισβητείται η εκλογή, είτε είναι παθητικά νομιμοποιούμενος επικεφαλής συνδυασμού, καθώς και ότι η ταυτότητά του μπορεί να συνάγεται από το σύνολο του δικογράφου. Αντιθέτως, το δικάσαν διοικητικό δικαστήριο, ναι μεν ορθώς έκρινε ότι ο Δήμος Βόλβης δεν νομιμοποιείται παθητικά (και ως εκ τούτου δεν είναι διάδικος ούτε στην παρούσα αναιρετική δίκη), ερμηνεύοντας, όμως, τις πιο πάνω διατάξεις και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, περιόρισε τους παθητικά

νομιμοποιούμενους διαδίκους σε αυτούς των οποίων αμφισβητείται η εκλογή, όπως προκύπτει από το γεγονός ότι δεν ερευνήσε εάν από το δικόγραφο της ένστασης συνάγεται η ταυτότητα ενός τουλάχιστον επικεφαλής συνδυασμού, του οποίου ο αριθμός ή η κατανομή των εδρών στις εκλογικές περιφέρειες, θα μεταβαλλόταν σε περίπτωση ευδοκίμησης της ένστασης. Περαιτέρω, ο λόγος αυτός προβάλλεται βασιμώς, διότι στο οικείο δικόγραφο αναγράφονται οι συνδυασμοί των οποίων ο αριθμός ή η κατανομή των εδρών στις εκλογικές περιφέρειες, θα μεταβαλλόταν σε περίπτωση ευδοκίμησης της ένστασης, σ' αυτούς, δε, περιλαμβάνονται και οι εκλογικοί συνδυασμοί «... ! ... .., Δήμαρχος Βόλβης» και ... ! ... ., Υποψήφιος Δήμαρχος Βόλβης», από τις ονομασίες των οποίων συνάγεται ευχερώς και ασφαλώς ότι επικεφαλής τους είναι οι .. και ....., αντίστοιχα. Κατά τη συγκλίνουσα, δε, γνώμη του Παρέδρου Δ. Βανδώρου, το δικόγραφο της ένστασης είναι έγκυρο, μόνο για το λόγο ότι από αυτό συνάγεται το όνομα του επικεφαλής του πρώτου από τους ανωτέρω συνδυασμούς ....., αφού η κατανομή των εδρών στις οικείες εκλογικές περιφέρειες του συνδυασμού του θα επηρεαζόταν σε περίπτωση ευδοκίμησης της ένστασης, διότι θα κέρδιζε μία έδρα στην εκλογική περιφέρεια της δημοτικής ενότητας Εγνατίας και θα έχανε μία σε αυτή της Απολλωνίας (πρβλ. ΣΤΕ 2585/2011, 7μ.), όχι όμως και του δεύτερου από αυτούς ....., διότι σε περίπτωση ευδοκίμησης της ένστασης, ο συνδυασμός του θα είχε μόνο όφελος, αφού θα κέρδιζε μία έδρα και μάλιστα χωρίς ανακατανομή των εδρών του στις επιμέρους εκλογικές περιφέρειες. Ως εκ τούτου, η περί του αντιθέτου κρίση του δικάσαντος διοικητικού πρωτοδικείου είναι εσφαλμένη, και, για το λόγο αυτό, πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αίτηση και να εξαφανισθεί η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η δε υπόθεση, η οποία χρειάζεται διευκρίνιση κατά το πραγματικό, πρέπει να αναπεμφθεί στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, προκειμένου αυτό να προβεί σε νέα, νόμιμη κρίση της ένστασης του αναιρεσειόντος.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Δέχεται την αίτηση.

Αναιρεί την 1803/2014 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Αναπέμπει την υπόθεση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης για νέα, νόμιμη κρίση της ένστασης του αναιρεσειόντος, κατά το σκεπτικό.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 29 Σεπτεμβρίου 2014 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 23ης Οκτωβρίου του ίδιου έτους.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος
Γραμματέας
Μ. Βηλαράς
Βασιλόπουλος

Ο

Ν.

Π.Β.